

Nytt institutt på Tahiti

Den 11. desember ble det åpnet nybygg med et nytt esperanto-institutt ved Universitetet på Tahiti, som ligger midt ute i det sørlige Stillehavet. Renato Corsetti, som er leder for Verdensorganisasjonen, talte under åpningsprogrammet og minnet de tilstedeværende om at det ikke var den vakre bygningen, men det den skulle brukes til, som hadde størst betydning.

Åpningen var naturlig nok godt stoff i pressen, mange av de lokale esperantistene skrev leserinnlegg i avisene, og takket være godt arbeid fra den lokale klubben hadde fjernsynet en reportasje fra innvielsen i sin nasjonale nyhetssending.

I 1931 hadde Sydney Sheperd, som var esperantist, gjort seg store anstrengelser for å informere om esperanto på Tahiti. Etter ham kom Frank Dewar. Ingen av dem fikk tillatelse til å bli der særlig lenge. Esperanto ble motarbeidet av myndighetene.

Rasims historie

Tyrkeren Rasims kone og sønner hadde vært esperantister i Tyskland i over ti år, men Rasim fortsatte å holde seg til engelsk i internasjonale sammenhenger. Han ble imidlertid klar over at engelsk ble snakket på så vidt forskjellige måter i ulike land at folk som satset på engelsk, kunne ha problemer med å forstå hverandre.

Under et besøk i Polen oppdaget han at folk stotret engelsk på andre måter enn i Tyskland. Det fantes ingen enhetlig uttale. Han var også med familien sin på møte i en lokal esperantoklubb i Polen. Da han kom tilbake til Tyskland, sa han: «Menneskekjærligheten og uttalen er akkurat de samme her i Tyskland som i Polen. Dette er det virkelige internasjonale språket.»

Fremgang i Mongolia

I Mongolia har kinesisk i lang tid vært det primære fremmedspråket, men mange i landet er esperantister. Av den grunn har det blitt grunnlagt et tidsskrift på esperanto med tittelen «Hvor verdifull er verden for deg?» Det tar opp farene ved å bruke engelsk og kinesisk, et emne som de fleste av landets innbyggere er svært interessert i.

Stort fremmøte

I Bangladesh var det 140 til stede da foredraget «Zamenhofs språk og drøm» ble holdt på universitetet i hovedstaden Dhaka.

ESPERANTO

OG

VERDEN

Informasjonstidsskrift fra Nasjonalt Esperanto-Forbund, nr. 1/2004

Jardar Eggesbø Abrahamsen © 2004

Et språk som må læres	s. 2
Engelsk-dyrkelse	s. 3
Nytt institutt på Tahiti	s. 4

Ønsker du ikke inderlig å oppleve nøytral kommunikasjon og fred på jorden? Det gjør du sikkert. Men er det bare ønsketenkning?

Et språk som må læres

«Man kan ikke ta esperanto alvorlig.» Dette sa en universitetsprofessor til en frimodig ung kvinne.

«Har du lært esperanto?» spurte hun.

Professoren måtte innrømme at det hadde han ikke.

«Hvordan kan du da ha så sterke meninger om et språk du ikke har lært?»

Der hadde hun et godt poeng. Han bestemte seg for å lære esperanto og deretter gjøre seg opp en mening om det.

ESPERANTO, som består av kun 16 regler, er blitt omtalt som «trolig det mest perfekte språket i menneskenes historie». Det har inspirert kunstnere, forfattere og komponister. Det har øvd innflytelse på menneskers tenkning. Det er blitt lovprist for sine litterære kvaliteter, og Zamenhof er høyt aktet av mange velutdannede mennesker. Esperanto har hatt stor innvirkning på livet til mennesker fra alle samfunnslag.

Samtidig er det mange som stiller seg skeptisk til esperanto. Noen har bestemte meninger om språket, selv om de aldri har lært det. De erkjenner kanskje at det har en egenverdi, men de spør: Hvordan kan et språk som ble laget av en mann for over hundre år siden, være aktuelt i vår moderne verden? Vi lever i «den engelske tidsalder». Kan det virkelig være tilfellet at esperanto har en virkelig verdi i vår tid?

En eller annen gang har du kanskje spurt: «Hvis det finnes et språk som kan gjøre ende på krig og ufred, hvorfor har da ikke alle lært det allerede?»

Opp gjennom historien har menneskene lidd mye på grunn av krig, misforståelser, urettferdighet og mangel på et felles språk som er lett å lære. Bare i det 20. århundre ble over hundre millioner drept i krig.

Men det finnes et språk som kan hjelpe. Det tales av mennesker over hele verden, og gjennom dette språket har de fått et annet syn på verden enn folk flest. De sier at hvis folk bare lærer seg å snakke sammen på et nøytralt språk, vil vi snart ha en verden som er mye enklere å leve i.

Etter at du har lest det som står i dette bladet, vil du kanskje være enig i at esperanto er et språk som bør læres.

Luanda

I 2003 ble det avviklet esperantotreff på flere steder i Luanda enn noen gang før. For første gang ble to av dem holdt i provinsene: et i Benguela og et i Namibie. Alt i alt ble det arrangert 37 esperantomøter i Luanda dette året.

Driftsoperatøren for et av anleggene som ble brukt, var så imponert over det han så, at han sa til esperantistene at de kunne bruke plassen i to uker helt gratis. En interessert sa: «Så problemfritt dere kommuniserer! Jeg kom ikke for å spionere på dere, jeg har lyst til å bli hos dere. Jeg ber dere gjøre meg den tjeneste å arrangere et kurs så snart som mulig, så jeg også kan lære esperanto.»

Kasakhstan

I Kasakhstan er det en straffekoloni med over tusen fanger. I 2002 besøkte to esperantister direktøren og bad om tillatelse til å drøfte språklige spørsmål med noen av fangene som hadde begynt å skrive til det lokale esperantoforbundets kontor. Kort tid senere begynte esperantistene å undervise 20 av fangene. I 2003 tok fire av fangene eksamen i esperanto, og fikk tillatelse av direktøren til å holde kurs for sine medfanger. Etter at administrasjonen hadde sett hvilken positiv innvirkning esperanto hadde på fangene, gav den tillatelse til at esperantistene sender offentlige foredrag om esperanto over leirens radioanlegg. Alle fangene har nå anledning til å høre på disse foredragene.

Et leserbrev

Jeg hadde en så god følelse etter at jeg hadde lest «Hva sier esperantistene om krig?» i forrige nummer. Jeg har vært litt opptatt av akkurat dette emnet, for jeg har lurt på hvordan et språk kan forhindre krig. Den lokale esperantoklubben har forsøkt å forklare det, men jeg har ikke forstått det før nå. Denne artikkelen var så enkel og overbevisende! Jeg har skrevet ned alle punktene, slik at jeg skal huske dem bedre. Jeg har selvfølgelig begynt på esperantokurs nå. Vi trenger virkelig slike artikler!

Engelsk-dyrkelse

«Ny psykologisk forskning tyder på at dyrkelse av engelsk har begynt å anta religionens rolle i mange menneskers liv,» sier psykiateren Raj Persaud. Denne formen for dyrkelse viser seg ved at folk er villige til å bruke store beløp på å lære seg engelsk. Ifølge Persaud tilpasser dessuten «engelskdyrkerne» sine vurderingsnormer og sin livsførsel etter engelskspråklige samfunn. De tror at engelsk er perfekt. Persaud tilføyer: «Dette tyder på at vår dyrkelse av engelsk faktisk gjør engelsk til verdens mektigste språk — gudenes motstykke blant tungemålene.» Kanskje det kunne være en idé å ofre esperanto en tanke?